

almindelig Luksusvare. Udforbruget var nemlig ikke den Gang trængt ned i Samfundets lavere Lag. Senere er Ol derimod blevet anerkendt ogsaa af det andet Tings Flertal som ikke henhørende til disse almindelige Luksusgenstande. Men Stillingen i al Almindelighed i hele Venstres Soldpolitik gennem de forløbne 19 Aar har vel været den, at man til enkelte Tider kunde give tilskende, at man kunde være med til en Østtat, men altid nærmest som en Dækning for yderligere Nedbættelser ud over Krigsoldsstædernes Beløb. Man har altid forlangt Krigsoldsstædernes Beløb udkættet, en Nedbættelse svarende til det Beløb uden Erstatning. — For saa vidt man har krævet yderligere Nedgang, har man enkelte Gange erklæret sig villig til at kunne gaa med til en Østtat. Men det foreligger der ikke noget om her. Nu gaar man uden videre med til en Østtat, som ikke tager Sigte paa, at Statten nærmest tynger nedad i Stedet for opad, for at afløse en af de retfærdigste Soldfæter, vi have; den staar dog i noget Forhold til Stættevnen, idet Sukkerforbruget er stigende med Stættevnen. Denne Forandring, man altsaa stiller paa ved dette Forslag, er i mine Tanker værre end ingen. Derfor siger jeg: Dette Lovforslag indeholder ikke noget Fremskridt, men Tilbagekridt.

Med Hentyk til det andet Formaal, som dette Forslag skulde tage Sigte paa, og som blev antydet ved Forelæggelsen, nemlig at det skulde være en Østestat for Gennemførelsen af en almindelig Soldreform, skal jeg blot udtale, at Rendsgerningerne have jo vist, at det har været en meget uheldig Østestat. Vi hørte jo nys den højtærede Finansminister udtale, at han havde opgivet Haabet i saa Henseende — der vilde hengaa mange Aar, sagde han, inden vi kom til en almindelig Soldreform — og vi hørte for saa Dage siden — ja, det er dog nogle Dage siden — den ærede Ordfører for det Udvalg, som har været nedsat her i Tinget angaaende Behandlingen af en almindelig Soldlov (Måken), under Flertallets almindelige Tilslutning, under livlige „Hør“ fra dette Tings Medlemmer udtale, at dersom Forhandlingen nu ikke førte til noget Resultat, saa vilde han ønske, at der ikke blev gjort noget Forsøg saa hastigt igen, at vi saa i de kommende Tider maatte blive fri for disse gentagne Forsøg. Det var, som sagt, under dette Tings livlige Tilslutning, det blev sagt, og det var de sidste Øtringer, der fremkom her i Salen ved Soldlovsforslagets Behandling. Og naar vi saa dernæst have hørt den ene af Forslagets Fædre i det andet Ting tillige ud-

tale, at vi kunde være sikre paa, at nu blev der ingen Soldreform i de første 10 Aar, saa synes det, som om der mellem alle Parter af dem, som have haft særlig Del i Forhandlingerne om det foreliggende Forslag, er Enighed om, at en Soldreform kunne vi skyde en hvid Bånd efter i mange Aar. I Stedet for at Forslaget altsaa skulde være en Østestat for en almindelig Soldreform, har Erfaringen bekræftet, hvad jeg og mine Venner vare sikre paa, da Forslaget blev fremlagt for Rigsdagen, at Forslaget vilde bidrage til at hindre en almindelig Soldreform. Forslaget har væltet Soldreformen i Grøften i Stedet for at løfte den op.

Saa, videre skal jeg ikke udtale mig, men i Henhold til disse Betragtninger skal jeg slutte med at sige, at det er en Selvfølge, at jeg ikke kan give Forslaget min Tilslutning i den foreliggende Form.

Formanden: Den ærede Finansminister har ønsket at gøre en kort Tilføjelse til sine tidligere Bemærkninger.

Finansministeren (Estrup): Jeg vil gøre den højtærede Formand og det høje Ting en Undskyldning for, at jeg, da jeg for havde Ordet, glemte at vende Bladet og derved undlod at nævne iblandt de efter min Mening nødvendige Ændringer i Loven denne, at § 3 maatte fuldstændig udgaa.

J. Pedersen: Som den højtærede Finansminister begyndte med at fremhæve, er den Tanke, der ligger til Grund for dette Lovforslag, ingenlunde fremmed for dette Ting. Den højtærede Minister anførte, hvorledes han i det Forslag til en Soldreform, som sidste Efteraar blev fremsat her i Tinget, har stillet en Paragraf ind, der gik ud paa en Omlægning af Soldfæter, en Omlægning, der for en Del gik i samme Retning, som her foreslaaet. Og ligesom dette er fremkommet fra den højtærede Ministers Side, saaledes er der ogsaa fra dette Ting gentagne Gange kommet Antydninger i samme Retning. I den Betænkning, som dette Tings Soldudvalg afgav den 20de December 1889 over Forslaget om en Østtat og Forhøjelse af Brændevinsstædernes, udtalte Flertallet sin Beredvillighed til, dersom det skulde vise sig, at en Soldreform var uigennemførelig, da at udtage af Soldforslaget visse Brugsgenstande til derved at kompensere den forhøjede Stætte, man ventede at saa ind, dels ved Østtatten og dels ved den forhøjede Brændevinsstætte. Man nævnedes den Gang eksempelvis en